

RĪGĀ

2020. gada 19. novembrī
Nr. 1-23/208_e

Finanšu ministrijai
paziņošanai e-adresē

Finanšu un kapitāla tirgus komisijai
paziņošanai e-adresē

Par likumprojektu "Grozījumi Kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības atjaunošanas un noregulējuma likumā" (VSS-937)

Latvijas Finanšu nozares asociācija (turpmāk – Asociācija) ir iepazīsies ar 2020. gada 5. novembrī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināto likumprojektu "Grozījumi Kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības atjaunošanas un noregulējuma likumā" (VSS-937) (turpmāk – likumprojekts) un sniedz priekšlikumus un iebildumus likumprojektam.

1. Lai ikvienam būtu skaidra likumprojekta būtība un ietekme, ņemot vērā likumprojekta sarežģītību un to, ka daļa no likumprojekta šobrīd neskartu nevienu kredītiestādi, kas darbojas Latvijā, lūdzam papildināt anotāciju ar vienkāršu un ikvienam uztveramu informāciju (iespējams, ka to var veidot īsas tabulas veidā), kā likumprojekts, salīdzinot ar esošo situāciju (iepriekš bija šādi, plānots, ka būs šādi, proti, kādi jauni pienākumi rodas un kā mainās aprēķina metodika), attiecas un ietekmē Latvijā darbojošās kredītiestādes (arī tās, kuras netiek pakļautas likumprojektam), sadalot tās pa kredītiestāžu grupām, kuras šobrīd darbojas Latvijā.

2. Likumprojekts veidots uz Direktīvas bāzes, dažkārt to transponējot tieši un burtiski. Piemēram, tas satur norādi uz valsts maksātnespējas regulējumu. Lūdzam izvērtēt, vai šis likumprojekts nerada nepieciešamību precizēt Kredītiestāžu likumu.

3. Likumprojekta 1. pants tiek papildināts ar 48.¹ punktu šādā redakcijā: subordinēti atbilstīgie instrumenti – instrumenti, kas atbilst visiem Regulas Nr. 575/2013 72.a panta, izņemot 72.b panta 3., 4. un 5. punkta nosacījumiem.

Regulas 72.b pants noteic kritērijus, kuriem ir jāatbilst attiecīgajām saistībām, lai tās tiktu kvalificētas kā subordinētie atbilstīgie instrumenti Regulas izpratnē. Atbilstoši Regulas 72.b panta otrās daļas a. punktam subordinētie atbilstīgie instrumenti ir definēti kā saistības, ko iestāde "ir tieši emitējusi vai – attiecīgā gadījumā – tieši piešķirusi". Tas nozīmē, ka šīs saistības pēc juridiskas formas var būt gan saistības, pamatojoties uz emitētajiem parāda vērtspapīriem (saistības, ko iestāde ir emitējusi), gan arī saistības aizdevuma līguma formā (saistības, ko iestāde ir piešķirusi). Šādi interpretācijai pievienojas arī Eiropas Centrālā banka, tā tas arī ir definēts citos Eiropas Savienības tiesību aktos.

Saistības var tikt uzskatītas par subordinētiem atbilstīgajiem instrumentiem, ja tās iestādes maksātnespējas gadījumā ierindojas attiecīgajā vietā kreditoru saistību hierarhijā

atbilstoši maksātnespējas procesu regulējošajām normām. Kredītiestāžu maksātnespējas procesu regulē Kredītiestāžu likums un kredītiestādes kreditoru prasījumu hierarhija maksātnespējas procesā ir noteikta Kredītiestāžu likuma 139.² un 139.³ pantos. Subordinēti atbilstīgie instrumenti šajā kreditoru prasījumu hierarhijā ir definēti 139.³ panta 3¹. punktā.

No Kredītiestāžu likuma 193.³ panta 3¹. punkta izriet, ka par subordinētiem atbilstīgajiem instrumentiem kredītiestāžu maksātnespējas procesu regulējošajā tiesību aktā atzīstamas tikai saistības, kas emitētas parāda vērtspapīru veida, aizdevumi šajā definīcijā nav iekļauti. Tas neatbilst Regulai un ierobežo Latvijas kredītiestāžu tiesības pildīt iekšējās MREL prasības, izmantojot aizdevumus kā subordinētus atbilstīgos instrumentus. Šis ierobežojums ir būtisks, jo ar vērtspapīru emisiju saistītās izmaksas ir daudz augtākas salīdzinājumā ar aizdevuma līguma sagatavošanas izmaksām, tādējādi Latvijas kredītiestādēm ir būtiski ierobežota MREL instrumentu izvēle.

Asociācija, ņemot vērā, ka šāds ierobežojums neatbilst Regulas noteikumiem, lūdz veikt Kredītiestāžu likuma normu saskaņošanu ar Regulā noteikto subordinēto atbilstīgo instrumentu definīciju, tādējādi nodrošinot Latvijas kredītiestādēm iespēju MREL prasību izpildei izmantot visus Regulai atbilstošus MREL instrumentus.

4. Likumprojekts tiek papildināts ar 58.¹ pantu, kurš noteic papildu ierobežojumus atbilstīgo saistību pārdošanai privātiem klientiem. Direktīvas 44.a panta piektā un sestā daļa noteic, ka dalībvalstij ir izvēles tiesības attiecībā uz šo ierobežojumu piemērošanu, likumdevējs, ieviešot Direktīvas prasības, ir izvēlējies neizmantot šīs izvēles tiesības. Asociācijas ieskatā šāda pieeja nav pamatota un neatbilst Latvijas kapitāla tirgus lielumam, kā arī ieguldītāju struktūrai.

4.1. Asociācija lūdz precizēt likumprojektu, nosakot, ka tiek piemērots tikai Direktīvas 44.a panta otrās daļas b. punktā noteiktais kritērijs, ja iestādes kopējie aktīvi nepārsniedz 50 miljardus, kā to pieļauj Direktīvas 44.a panta sestā daļa. Šāda Direktīvā paredzētas izvēles iespējas izmantošana dotu iespēju atļaut klientam veikt ieguldījumu, ja attiecīgā ieguldījuma minimālā summa ir 10 000 *euro*, nepiemērojot 10% portfeļa vērtības ierobežojumu. Ievērojot, ka Latvijas ieguldītājiem ir raksturīgi nelieli portfeļu apjomi, šāda iespēja būtu Latvijas tirgum atbilstoša.

4.2. Asociācija lūdz precizēt likumprojektu, aizstājot Direktīvas 44.a panta pirmās un otrās daļas kritērijus ar emitēto instrumentu minimālās nominālvērtības kritēriju (minimālā nominālvērtība ir 50 000 *euro*), kā to pieļauj Direktīvas 44. panta sestā daļa. Asociācijas ieskatā šī iespēja arī ir novērtajam kā Latvijas tirgum atbilstoša, jo atļautu ieguldījumus arī investoriem ar mazāku portfeļa apjomu.

Papildus norādām, ka saskaņā ar mūsu rīcībā esošo informāciju Igaunija, ieviešot Direktīvas normas, ir izvēlējusies piemērot Direktīvas 44.a panta piektās un sestās daļas izvēles tiesības. Vienota pieeja Baltijas tirgū šo normu transponēšanā būtu ļoti atbalstāma un nepieciešama, jo nodrošināta, Baltijas valstu kopējā kapitāla tirgus konkurētspējas stiprināšanu, kā arī veicina šī tirgus lielāku integrāciju un harmonizāciju.

Asociācija pateicas par iespēju sniegt komentārus par likumprojektu un cer uz to veiksmīgu tālāku virzību!

Ar cieņu

valdes loceklis

Jānis Brazovskis

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU